

God waakt over Zijn volk

Deut. 1:1

“Dit zijn de woorden, die Mozes tot gans Israël gesproken heeft, aan deze zijde van de Jordaan, in de woestijn, op het vlakke veld tegenover Suf, tussen Paran en tussen Tofel, en Laban, en Hazeröth en Dizahab. Elf dagreizen zijn het van Horeb, door de weg van het gebergte Seir, tot aan Kades-Barnéa” (vs.1-2).

De geïnspireerde schrijver geeft zo nauwkeurig mogelijk de plaats aan waar Mozes de woorden uit dit boek tot het volk sprak; Israël was de Jordaan nog niet doorgegaan; ze bevonden zich ten oosten ervan, en tegenover de Rode Zee waar God veertig jaar eerder Zijn grote kracht zo heerlijk geopenbaard had. Uit de nauwkeurige plaatsbepaling kunnen we zien hoezeer God let op alles wat Zijn volk betreft. Hij lette op al hun reizen en trekken. Hij hield precies bij waar ze zich legerden. Er was geen enkele omstandigheid die Hij te gering vond om er genadig kennis van te nemen. Op alles lette Hij. Zijn oog rustte voortdurend op het hele volk en op elke Israëliet in het bijzonder. Dag en nacht waakte Hij over hen. Elk deel van hun reis legden ze af onder Zijn onmiddellijk en genadig toezicht. Het kleinste ontging Hem niet, en het grootste ging Zijn macht niet te boven. Zo was het toen met Israël in de woestijn, en zo is het nu met de Gemeente. Niet alleen met de Gemeente in haar geheel, maar ieder afzonderlijk die tot de Gemeente behoort.

Zijn Vader oog rust onophoudelijk op ons; Zijn eeuwige armen zijn dag en nacht om en onder ons. “De ogen des HEEREN zijn op de rechtvaardigen”. De haren van ons hoofd zijn geteld; Zijn oneindige goedheid let op alles wat ons betreft. Hij zal al onze behoeften vervullen, en helpen in al onze zorgen. Hij wil dat wij al onze bekommernissen op Hem werpen, terwijl we zeker zijn van de liefde die Hij ons toedraagt. Hij nodigt ons vriendelijk uit om alles wat ons terneer kan drukken aan Hem over te geven en bij Hem te laten.

Dit is werkelijk iets heerlijks. Het zal ons steeds troosten. Ons hart zal gerust zijn, wat er ook gebeurt. De vraag is alleen: geloven wij het, en heeft dit geloof invloed op ons hart? Zijn wij er werkelijk van doordrongen dat de almachtige Schepper en Onderhouder van alle dingen, Die het ganse heelal draagt, ons voor de volledige reis geheel voor Zijn rekening heeft willen nemen? Zijn we ervan doordrongen dat de Bezitter van hemel en aarde onze Vader is, en dat Hij op Zich heeft genomen van het begin tot het einde voor ons te zorgen? Wordt ons leven beheerst door de woorden van de geïnspireerde apostel: “Hoe zal Hij, Die zelfs Zijn eigen Zoon niet gespaard, maar Hem voor ons allen overgegeven heeft, ons met Hem ook niet alle dingen schenken?” (Rm.8:32)? Ik ben bang dat we maar weinig afweten van de kracht van deze grote, en toch zo eenvoudige, waarheden. Wij spreken erover, we belijden ze, we stemmen ermee in, maar in ons dagelijks leven blijkt telkens weer hoe zwak wij dit alles verwezenlijken. Als wij van harte geloofden dat onze God overal voor wil zorgen, zouden wij al onze hulp zoeken bij Hem. Dan zouden wij niet proberen te putten uit natuurlijke hulpbronnen die zo spoedig uitdrogen en ons alleen maar teleurstellen. De theorie van het geloofsleven beamen, is nog niet het geloofsleven leiden. Wij misleiden onszelf altijd als we onszelf wijs maken dat wij leven door het geloof, terwijl we in werkelijkheid op mensen steunen die ons vroeg of laat in de steek laten.

Zo is het toch? Zijn wij niet steeds geneigd de fontein van levend water te verlaten, en gebroken bakken uit te houwen, die geen water kunnen bevatten (zie Jr.2:13)? En toch zeggen wij dat we door het geloof leven! Wij belijden dat de levende God in onze behoeften zal voorzien, maar in feite proberen we een natuurlijke bron aan te boren. Is het vreemd dat wij dan teleurstellingen ondervinden? Het kan niet anders. God wil niet dat wij afhankelijk zijn van iets of iemand anders dan van Hemzelf. Op veel plaatsen in Zijn Woord deelt Hij ons mee wat Hij ervan denkt als wij op mensen vertrouwen, en Hij waarschuwt ons tegelijk voor de noodzakelijke gevolgen. Lees bijvoorbeeld Jr.7:5,6: “Vervloekt is de man, die op een mens vertrouwt, en vlees tot zijn arm stelt, en wiens hart van de HEERE afwijkt! Want hij zal zijn als de heide in de wildernis, die het niet voelt, wanneer het goede komt; maar blijft in dorre plaatsen in de woestijn, in zout en onbewoond land”.

Let op de tegenstelling: “Gezegend daarentegen is de man, die op de HEERE vertrouwt, en wiens vertrouwen de HEERE is! Want hij zal zijn als een boom, die aan het water geplant is, en zijn wortels uitschiet aan een rivier, en voelt het niet, wanneer er een hitte komt, maar zijn loof blijft groen; en in een jaar van droogte zorgt hij niet, en houdt niet op met vrucht te dragen” (Jr.17:7,8).

Hier stelt God zelf in krachtige en duidelijke taal ons beide zijden voor van dit hoogst belangrijke onderwerp. Vertrouwen we op een schepsel, dan halen we ons een vloek op de hals, en het einde is dorheid en woestheid. God maakt in Zijn trouw dat elke menselijke hulpbron uitdroogt, en alle steun van mensen het begeeft. Hij doet dit opdat wij zouden inzien hoe dwaas het is af te wijken van Hem. Is er een sprekender of indrukwekkender beeld dan “de heide in de wildernis”, of “dorre plaatsen in de woestijn”, of “in zout en onbewoond land”? Daarmee vergelijkt de Heilige Geest ons als we van mensen afhankelijk willen zijn en op een schepsel vertrouwen. Let daarentegen eens op de voorstelling die God geeft van iemand die de zegen van God verwacht en eenvoudig vertrouwt op de Heer “Een boom, die aan het water geplant is”, “die zijn wortels uitschiet aan een rivier”, “zijn loof blijft groen”, “hij houdt niet op met vrucht te dragen”. Wat prachtig! Zo is het met iedereen die op de Heer vertrouwt, ja, wiens vertrouwen de Heer zelf is. Hij beschikt over eeuwige bronnen, zijn toevlucht is het hart van God. Is er “hitte”, hij voelt het niet. Het “jaar van droogte” schaadt hem niet.

Al drogen tienduizend natuurlijke bronnen uit, hij merkt het niet, want hij is daar niet van afhankelijk. Hij blijft dicht bij de altijd springende fontein, en hem “zal niets ontbreken”, want hij leeft door het geloof.

Laten we nu proberen te begrijpen wat leven door het geloof wil zeggen, en laten we nagaan of wij dat leven leiden. Soms hoort men over dat leven spreken alsof het alleen betrekking heeft op voedsel en kleding. Van mensen die geen betrekking hebben, geen vast inkomen en geen eigen bezittingen, zegt men dan dat ze leven door het geloof. Alsof het geloofsleven niet veel hoger en verder reikt dan de tijdelijke dingen, de voorziening in stoffelijke behoeften!

Dat is een heel verkeerde opvatting over het leven door het geloof. Zou een Christen, die wel een vast inkomen heeft, het voorrecht moeten missen om te leven door het geloof? Beperken en verlagen we ons geloofsleven tot vertrouwen op God voor de voorziening in

onze stoffelijke behoeften? Verwachten wij niet meer van God dan dat Hij ons bewaren zal voor honger of ontberingen?

Nee, het leven door het geloof moeten we zo niet opvatten! Wat betekenen eigenlijk de woorden: “De rechtvaardige zal door zijn geloof leven?” Ze komen het eerst in Hab.2:4 voor en worden door Paulus, als hij de leer van het heil gaat ontwikkelen, in Rm.1:17 zo aangehaald: “Maar de rechtvaardige zal op grond van geloof leven”. Verder gebruikt hij ze in Gl.3, als hij de “betoverde” Gemeenten, met wie hij ten einde raad was, terugroept tot de grondslagen die zij in hun dwaasheid verlieten. Ten slotte komen ze voor in Hb.10, waar hij zijn broeders waarschuwt die gevaar liepen hun vrijmoedigheid weg te werpen en de wedloop op te geven.

Nu is het ons ongetwijfeld wel duidelijk hoe ontzaglijk belangrijk deze woorden zijn en wat een praktische betekenis ze moeten hebben: “De rechtvaardige zal op grond van geloof leven”. Op wie is dat van toepassing? Alleen op deze of gene dienstknecht van de Heer, hier of daar, die geen vast inkomen heeft? Volstrekt niet! Op iedereen die een kind van God is en aan wie God de titel geeft van “een rechtvaardige”. We mogen deze tekst niet beperken tot een deel van de rechtvaardigen, of alleen toepassen op stoffelijke noden. In werkelijkheid is er geen onderscheid, want het leven op grond van het geloof is één geheel “Geloof is het grote beginsel van het leven uit God, van het begin tot het einde van ons leven hier op aarde. Op grond van geloof zijn wij gerechtvaardigd, en op grond van geloof leven wij; op grond van geloof staan wij vast, en op grond van geloof wandelen wij. Van het begin tot het eind van de Christelijke wandel is alles op grond van geloof.

Ziet u nu in dat het ook uw heilig voorrecht is om te leven door geloof, in overeenstemming met Gods Woord? Wij mogen met de apostel zeggen: Wat nu mijn leven in het vlees betreft, leef ik door het geloof in de Zoon van God, Die mij heeft liefgehad, en Zichzelf voor mij heeft overgegeven” (Gl.2:20). Laat u door niets of niemand dit hoge voorrecht ontnemen dat iedere gelovige toekomt. En al falen wij, al is ons geloof zwak wanneer het sterk en moedig moet zijn, een vrijmoedig geloof is God welgevallig.

Als wij de Evangeliën nagaan, zullen wij zien dat Christus niets zo op prijs stelde als een geloof dat vast op Hem bouwde. Lees bijvoorbeeld de geschiedenis van de Syro-Fenicische vrouw in Mk.7 en de heidense hoofdman in Lk.7.

Hij kon ook een zwak geloof beantwoorden, ja zelfs het zwakste. Hij beantwoordde een “Als gij wilt” met “Ik wil”, en “Als gij kunt” met “Als gij kunt geloven, alle dingen zijn mogelijk”. Wie Hem in het geloof aanraakte, werd geholpen, maar het deed het hart van de Heiland goed en Hij werd verkwikt als Hij zeggen kon: “O vrouw, groot is uw geloof (Mt.15:28), of: “Zelfs in Israël heb ik zulk een groot geloof niet gevonden”.

Vergeet niet dat het vandaag nog precies zo is als toen onze gezegende Heer op aarde wandelde. Hij heeft graag dat men veel van Hem verwacht. Wij kunnen nooit te veel rekenen op Zijn liefdevol hart of op Zijn sterke arm. Voor Hem bestaat geen te klein of te groot. Alle macht bezit Hij in hemel en op aarde. Hij houdt het heelal in stand. Wijsgeren mogen spreken van natuurkrachten en natuurwetten; de Christen denkt aan Christus, aan Zijn hand, Zijn woord en Zijn almacht. Door Hem zijn alle dingen geschapen; door Hem blijven zij in

stand.

En dan Zijn liefde! Wat een rust, troost en blijdschap geeft het te weten en eraan te denken dat het de almachtige Schepper en Instandhouder van het heelal is Die ons met een eeuwige liefde liefheeft, Die ons volmaakt liefheeft. Altijd let Hij op ons. Zijn hart is altijd vol van ons; in al onze behoeften, natuurlijke of geestelijke, zal Hij voorzien. Er is niets wat wij nodig hebben, of het is in Christus, onze schatkamer, aanwezig.

Waarom zouden wij ons dan ooit tot anderen wenden en onze noden direct of indirect bekend maken aan een arme sterveling, in plaats van aan de Heer Jezus? Hebben wij behoefte aan meegevoel? Wie kan met ons meevoelen als onze medelijdende Hogepriester, Die al onze zwakheden kent? Hebben wij op een of andere manier hulp nodig? Wie kan ons helpen als onze almachtige Vriend, Die over onnaspeurlijke rijkdommen beschikt? Hebben wij raad of leiding nodig? Wie kan raad geven als de Gezegende, Die Zelf de wijsheid van God is, en die ons van Godswege wijsheid geworden is. O, laten we Zijn liefhebbend hart niet bedroeven, en Zijn heerlijke Naam niet onteren door ons van Hem af te wenden. Laten we waken tegen de natuurlijke neiging om het van mensen te verwachten. Laten we dicht bij de bron blijven, dan zullen we nooit gebrek aan water hebben.

C.H. Mackintosh

***Belangstelling voor een studie over het hele Bijbelboek Deuteronomium?
Lees de 'Aantekeningen op Deuteronomium' van deze schrijver,
verkrijgbaar bij info@uhwdw.nl.
Bovenstaand artikel is een uittreksel uit dit Bijbelcommentaar.***